

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—	
celo leto naprej	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 22—	11—	5:50	1:90	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Inzaja vsak dan svojo izvedbo medlože in posrednike.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	13—	6:50	2:30	
za Nemčijo:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 30—	15—	7:50	2:50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 35.

Finančni načrt rešen.

Katastrofa Šusteršičeve taktike. — Zboljšanje parlamentnega položaja Dunaj, 21. januarja.

Vztrajali so v svojem verolomstvu do konca. Ogromni val skoraj enodušne volje cele zbornice je preplaval dodatne in eventualne predloge Šusteršičeve in ničesar ni ostalo, kakor onih par glasov združene nemško-slovenske klerikalne garde, ki je v znamenju politike zvonika svetega Štefana pripovedovala, da brani meščanske interese. Stranke so izkazale dr. Šusteršiču čast, da je smel podati oni besedolomni predlog, (»Slovenec« pravi, da zaradi tega, ker je deželni glavar, kar je gotovo silno originalno in za parlament priporočljivo; kadar bo zopet treba napraviti kako neumnost ali frivolnost, potem se bo vsaj vedelo, kje iskati primernih »moči«), toda respekt pred gospodom deželnim glavarjem ni mogel premagati respekta pred zdravim razumom in pred pošteno besedo.

Stranke so prebolele klerikalno infekcijo in so se v trenutku, ko jih je groznica zapustila, zopet vrnila na zdravi temelj kompromisa mešane komisije, ki je edini garantiral ustavno rešitev finančne reforme ter obvaroval avstrijsko prebivalstvo davčnega vijaka, katerega bi bil sukal paragraf štirinajsti — bog ve kako. Z 268 proti 77 glasovom je strmoljavila zbornica Šusteršičeve nakane. Niti vsi njegovi lastni pristaši, člani njegovega kluba mu niso ostali verni. Solidarnost njegovega lastnega kluba se je razbila ob zlobnosti in trmoglavosti taktike, katere deluje do zadnjega diha proti volji vsega trezno mislečega prebivalstva, proti življenjskim interesom parlamenta, proti svetosti dane mož-besede. Istrski člani Šusteršičevega kluba so pred glasovanjem zapustili dvorano, posl. Fon in Gregorčič sta se absentirala, dalmatinski pravaši so odšli. Le »oziroma družina« je ostala, med njo oboja poslanca dr. Korošec in Jarc, ki sta kot delegata kluba sodelovala

pri kompromisu mešane komisije! — Toda, kaj bi se še dolgo ozirali na podrtje gospoda deželnega glavarja. Ploskanje cele zbornice je pozdravilo predsednikove besede, da je predlog mešane komisije definitivno odobren. S tem je trnjeva pot, katero so morale hoditi finančne predloge, pri kraju.

Že jutri popoldne bo tudi gospod-ska zbornica sprejela kompromis. Vlada pa bo novi zakon nemudoma predložila v sankcijo ter ob enem publicirala tudi službeno pragmatiko z retroaktivno veljavnostjo od 1. septembra. Tudi boj uradništva za zboljšanje materialnega in staležnega položaja je zaenkrat dobojevan.

V zbornici se je takoj po sprejetju davčnega kompromisa pojavilo jako optimistično razpoloženje. Burni incident z ministrom Forstnerjem, o katerem smo že brzojavno poročali, je ostal brez resnejših posledic. Zbornica je rešila še nekatere imunitetne zadeve ter opravila par stvarnih popravkov v razpravi o skoraj že pozabljenem učiteljskem predlogu.

Na dnevnem redu jutrnje seje se nahaja reforma pokojninskega zavarovanja prijavitnih nastavlencev, predloga o uvedbi službene pragmatike za državne učitelje, o poddržavljenju okr. šolskih nadzornikov in nekatere manjše zadeve.

Novi zakon o pokojninskem zavarovanju bo krog zavarovancev razširil ter preciziral, zboljšal bo tudi materialni učinek zavarovanja. Službena pragmatika za državno učiteljstvo je za Kranjsko še posebnega interesa, ker gre za vprašanje ali je bodo deležni tudi državni učitelji v Idriji ali ne. Posl. dr. Ravnihar je tozadevno že opetovano na pristojnih mestih interveniral ter bo, ako se pokaže potreba in možnost provociral tudi avtentično interpretacijo državnega zbora v prilog idrijskemu učiteljstvu. Na tako komoden način, kakor si to predstavlja idrijski poslanec Gostinčar, ki je vložil tozadevno interpelacijo, pa se stvar seveda ne da urediti.

Smatra se, da bo zbornica še tekom jutrnje seje rešila zgoraj ome-

njene predloge, nakar nastane kratka parlamentarna pavza. V torek se zbere zopet proračunski odsek. Med tem pa se pričnejo češko - nemška pravna pogajanja in nadaljna usoda parlamenta bo pač odvisna od predlogov, ki jih izroči vlada delegatom čeških in nemških strank glede češkega deželnega in deželnozbornskega reda, ureditve jezikovnega vprašanja pri državnih in avtonomnih uradih na Češkem ter narodnostne omejitve okrajev. Ako bodo ti predlogi vlade količkaj sprejemljivi, potem tudi agrarno-radikalna obstrukcija ne ostane trmoglava. Želeli bi bilo tembolj, da pride tudi v budgetnem odseku do poravnave, ker se nahaja državno gospodarstvo v ex lex stanju. Min. predsednik se je danes sicer izjavil, da je vladi to izvenzakonito stanje skrajno neljubo — toda njegovim besedam je malo verjeti. Saj ustvarja dolgo trajajoči ex lex naravnost nevaren prejudic za bodočnost. Ako vlada ne bi mogla kedaj dobiti pror. provizorija ali pa proračuna potem lahko gospodari brez nje. Najvažnejše parlamentarno pravo, ki je ob enem tudi najuspešnejše sredstvo, s katerim izraža zbornica vladi zaupanje ali nezaupanje, bi bilo legislativi izrgano ali vsaj ogroženo. Dosedanji uspehi čeških obstrukcionistov dokazujejo, da je njihova taktika dobro premišljena in da nikakor noče z glavo skozi zid. Parlament ima skoraj še 14 dni na razpolago, kajti vlada namerava sklicati deželne zbere še le 3. februarja.

S »Slovencem« polemizirati je nehalna stvar. Napram njegovim lažem pa je treba od časa do časa le vsaj najvsakdanjše resnice in najenostavnejša dejstva konstatirati. Naše članke, v katerih smo ožigovali postopanje slovenskih klerikalcev pripisuje posl. dr. Ravniharju, ki da sam sebe bije po zobeh. Za enkrat imamo za svoja dunajska poročila svojega urednika, tako da nam ni potreba nadlegovati g. dr. Ravniharja. V stvari sami pa se ta z našimi izvajanci gotovo strinja, in naši član-

ki so v popolnem skladu z njegovim parlamentarnim delom.

Poskus »Slovenca« naslikati dr. Šusteršiča kot zaščitnika materialnih interesov naših srednjih slojev, dr. Ravniharja pa kot njih nasprotnika, je tako naiven, kakor originalno pojasnilo, da so stranke dr. Šusteršiču zato prepustile »čast« podati znani dodatni predlog, ker mu gre kot deželnemu glavarju prvo mesto. Poskrbeli smo, da se je o tej naravnost presenetljivi izjavi izvedelo tudi v parlamentu — reči smemo, da je »prvo mesto, ki pripada dostojanstvenosti deželnega glavarja« znatno doprineslo k zbolšanju splošnega razpoloženja. Prvotni sopodpisanci dr. Gross, dr. Hruban, baron Malfatti, posl. Maštalka so vedeli za »konvencionalne običaje«, znali kako se morajo obnašati napram dostojanstvenikom in zato so rekli: Nach Ihnen, Herr Landeshauptmann. »Slovenec« očita dr. Ravniharju, da je posl. Maštalka podpisal Šusteršičev predlog tudi v dr. Ravniharjevem imenu, ker ga je podpisal za mladočeški klub, katerega član je dr. Ravnihar. Dejstvo pa je, da posl. Maštalka predloga sploh ni podpisal v imenu mladočeškega kluba, ki ni nikdar sklenil, da se pridruži Šusteršičevi taktiki. Maštalkov podpis torej za člane kluba ni bil v nobenem oziru obvezen. Najmanj pa seveda za dr. Ravniharja, ki je sicer član te elitne in ugledne parlamentarne organizacije, ki pa ima popolno svobodo zastopati slovenske napredne interese, in katerega še nikdo ni silil, da bi delal »mladočeško politiko«. Stališče dr. Ravniharja v zadevi fin. reforme je bilo od vsega začetka jasno in rezultati današnjega dne so dokazali pravilnost in upravičenost njegovih nazorov, s katerimi so se in se bodo tudi v bodoče skladala tudi naša parlamentarna poročila.

Hrvaški sabor.

Na včerajšnji seji hrvaškega sabora, ki se je pričela ob 11. dopoldne, se je nadaljevala indemnitetna debata.

Seje se je udeležil tudi hrvaški minister grof Teodor Pejačević.

Govoril je poslanec hrvaško-srbske koalicije Gvidon pl. Hreljanović. V svojem govoru je naglašal, da je hrvaško-srbska koalicija vedno stopala po poti realne politike in po tej poti ji je sledil tudi narod. Takozvani unionisti in radikalci so ji skušali izkopati grob s tem, da so na zgoraj denuncirali kot stranko samih veleizdajnikov, na zdolaj pa so jo proglasili kot skupino samih madžaronov. Toda vse nakane in spletke so se ponesrečile. Koalicija je podrla v prah vse svoje sovražnike in nadaljevala svoje delo v korist in napredek hrvaškega naroda.

Njenemu delovanju se je zahvaljevali, da je Hrvaška dobila volilno reformo, da se razveljavi železničarska pragmatika in da je dobil zakon o hrvaških krajevnih imenih najvišje potrjenje.

Govornik je nato razpravljaval o raznih lokalnih zadevah in potrebah. Med njegovim govorom je pravaški poslanec Mileusnić z ozirom na dogodke v otvoritveni saborski seji zaklical: »Kaj ima Tuškan govoriti, ki je 6 mesecev sedel v Lepoglavi (kaznilnici)?« Ko je Hreljanović končal svoja izvajanja, je predsednik dr. Medaković reagiral na Mileusnićev medklie, izjavljajoč, da je poslanec Tuškan v časih najhujših političnih nasilstev nastopil kot mož in rodoljub in da je zgol radi tega moral trpeti. S tem si je pridobil simpatije vsega hrvaškega naroda, ki je ponosen na takšnega patrijota. Mileusnićeve besede so torej huda žalitev poslanca Tuškana in vsega sabora, to tem bolj, ker prihajajo od stranke, v kateri se je takrat Tuškan boril in za katero je tudi trpel.

Predsednik je končno pozval Mileusnića, naj da saboru in Tuškano za žalitev primerno zadoščenje. Mileusnić je nato izjavil, da ni hotel Tuškana žaliti in da samo obžaluje, da Tuškan ni več pravaš.

Po kratkem odmoru je poslanec Jalžabetič interpeliral predsednika, ali mu je znano, zakaj ni bil hrvaški sabor službeno povabljen k slavnosti spuščanja v morje nove oklopnice na Reki. Predsednik je od-

LISTEK.

Ko raste goski prvo perje...

Prepis iz dnevnika.

Mirko Muršec.

1. maja.

Ljubljani dnevnik! Bodi ti tihi in molčeči spremljevalec vseh mojih doživljajev, bodi ti edini moj zaupnik, bodi mi edina tolažba v težkih urah! Zaupala ti bom vse sladkosti in bridkosti ter vse dogodke, ki jih doživim na trnjevi poti svojega deviškega življenja.

In ko bom stara babica in gledala s ponosom na znatno število svojih otrok in vnukov, takrat mi boš budil ti spomine na srečne mladostne dni, ko sem še bila taka srnica, kakršne bodo takrat moje vnukinje. Listala bom po tebi in oživele mi bodo pred velimi očmi slike vseh mojih ljubčkov — to se pravi vseh norcev, ki so bili kdaj v mene zaljubljeni. Jaz sama sem brez srca in ljubiti sploh ne morem in veselila se bom vseh svojih nekdanjih triumfov, spominjala se časov, ko sem korakala čez portra in ranjena moška srca ponosno in brezobzirno, ko včeraj v tukajšnjem cirkusu gđ. Ella Hopp v zverinjaku čez leve.

Začnem danes s prvim majem. To je dan, ko prestopamo v mesec prebujenja narave, v mesec vseh sladkosti — ko se omožim, mora biti

maj — in naj bo odločilen ta mesec še za mene! Danes s prvim majem se moram, da, moram prebuditi še jaz! Letos 15. marca sem bila stara že 15 let in jaz reva še nimam niti fanta. Temu mora biti konec. Fanta si moram dobiti, sicer se utopim. Ko bi le ne bila voda tako mrzla, da se človek takoj prehladi, če že prst v njo pomoli. Pa še prehlad bi riskirala, če bi le bilo gotovo, da pride kak rešitelj, ki bi skočil za menoj v vodo in me rešil. Iz same hvaležnosti bi ga poročila. Pa voda, to ni nič. Nedavno sem čitala, da morajo odpeti utopljenec obleko, da lahko začnejo dihati. Moj Bog, meni prihaja kar vroče ob misli, da bi mi odpel moj rešitelj obleko... Ne, tega nikdar! Raje pozneje, ko ne bo treba več umetnih sredstev. Za sedaj je boljši samostan. Ko bi le vedela, kateri redovniški kraj mi najlepše pristaja! Pa — potem bi bil ti moj dnevnik zamen, saj bi ne bilo nič z otroki in vnuki! Najboljše je, dobim si fanta. Kraljestvo za fanta! Samo kako? Na vsak način moram postati koketka. Včeraj je pravila mama ateju o smrti neke svoje prijateljice, ki je bila tako strašna koketka, da je imela vsak dan drugega ljubčka. To je nekaj za moj okus in takoj sem sklenila postati koketka. Če bi le vedela, kje se lahko v to izučim. In koga naj povprašam za svet? Mame si ne upam. Zgodilo bi se mi lahko tako kot zadnjič. Čitala sem v nekem romanu: »Pritisnil je Evo na svoje prsi tako silno, da ti je zastalo srce in Eva se

je blaženstva topila.« Poskusila sem to na naši mački, pa grda žival me je po obrazu opraskala in drla se je tako, da so pritekli vsi domači. Vprašala sem potem mamo, zakaj se ni branila in praskala še Eva v romanu ob tolikem pritiskanju, ko to še naši mački ne ugaja. Mama pa je žalibog še iz stare šole, ko je bila mladi dekletom kuharica in šivanka edini svet in zato nima nič umevanja za moja vzvišena stremjenja. Za mamo se sramujem, pa res je, natepla me je in roman mi je odvzela.

Poizvedeti moram torej drugje, kako in kje se lahko naučim koketirati. Najbolje bo, če vprašam Cillarjevo Tončo. Stara je že 18 let in Koštrunova Anica mi je pravila oni dan, da ima že drugega fanta. Povrh pa še naredim svojemu patronu sv. Alojziju v čast osemndnevno. Slikajo ga kot lepega fanta in imel bo gotovo toliko vpliva na svoje sovrstnike tukaj na zemlji, da mi enega pridobi.

Sedaj pa ljubi dnevnik pojdi v svoje skrivališče, v mojo pernico. Tam boš ostal skrit nepoklicanim očem! Spavaj sladko! Čuvala bom tvoj mir s svojimi lastnimi telesom.

S. P. Pravkar sem se še spomnila! Kaj, ko bi ne bilo na svetu možkih, koliko skrbi bi bilo prihranjenih dekletu. Moški so tako nepotrebni ko muhe! Zakaj le je vstvaril Bog ti dve vrsti bitij? Ženskemu spolu v skrb in nadlego. Zato pa bodi vsake žene prva in edina skrb, dobiti ob njih kolikor mogoče mnogo na lim. To je moje mnenje. Lahko noč dnevnik.

8. maja.

Danes sem govorila s Tončo. Ni baje treba za koketiranje nikakih šol. Koketirati se pravi slovenski, pogledati vsakega fanta tako v oči, da mu prodre pogled skozi oči in glavo dol v prsi do srca in mu tam postane gorko. Potem je treba pogledati fanta še enkrat, da pride gorkota v vročino in pri tretjem pogledu pa se mu srce že vname. Sedaj si tudi lahko razlagam odstavček v povesti »Krasna Lida«, kjer se čita, da se je vnelo Milošu srce v ljubezni do Lide.

Torej trije pogledi!

Da bi le vedela, če to vnetje fantu ne škodi! Morda vendar iz tega vnetja srca ne nastane potem vnetje slepice, ki je smrtonosna, kakor sem čitala. Kako le fantje to gasijo? Čuden svet! Jutri poskusim to pri prodajalcu g. Fridolinu! Tega ni škoda, če se mu vname slepič. Ord je ko greh. Velike noge in plešo ima, brez zob je, povrh pa še skrivljeni nos, brr, no — mislim pa, za prakticanje bo že še dober.

9. maja.

S svojimi tremi pogledi pri g. Fridolinu nisem imela sreče. Naj ti zaupam, ljubi dnevnik, vse podrobno. Prišla sem v trgovino po bonbone. Morala sem vzeti mami desetico. Bog mi bo že ta greh odpustil, saj sem porabila denar za naobrazbo v svojem bodočem poklicu.

Torej g. Fridolin mi je želel dober dan, pomencal parkrat s svojimi rokami, pokašljaj in šel po bonbone.

Ko me je nekaj vprašal, sem sprožila svoj prvi pogled. Zrla sem mu v oči dobrih pet sekund, pa najbrž se nisem prav pripravila. Od vročine namreč nisem pri g. Fridolinu nič opazila, le ves začuden me je pogledal. Pri drugem pogledu, ki je bil še malo daljši od prvega, je postal v obraz rdeč. Vsa srečna ob misli, da se Fridolin že vžiga, sem ga takoj še pogledala tretjič, a on pa je spustil bonbone, izvelkel iz žepa zrcalo, se vanj pogledal in mi ves v zadregi rekel: »Gospica Slavica, ali opazite tudi vi na mojih očeh, da sem celo noč krolal? Mislim, da se mi to ne pozna toliko!« Bebec neumni! Vrgla sem mu desetico, pograbila bonbone in brez besede odšla. Pri durih sem naredila kot bi si z roko obrisala usta in pri tem sem mu skrivaj pokazala dolg nos. Kazen mora biti! Kaj si vendar ta neumnež domišlja! mar mi kaj njeneve prekone noči! Jaz želim le koketirati, koketirati in drugega nič. Razjokala bi se, pa sem se še pravočasno spomnila, da si mi boljša tolažba ti, mili dnevnik. Tebi se potožim, kak Fridolin solz ni vreden! Točila jih bom za boljšimi fanti! Za takega neumneža je dovolj, če točim črnilo.

Prvi poskus naj me ne oplaši!

Saj še Kolumb ni našel Amerike pri prvem poskusu! Saj se je tudi njemu prvič ponesrečilo in jo je našel šele takrat, ko je postavil jajce navpič. Povprašam Tončo za svet. Mora mi tudi najti tako Kolumbovo jajce. (Dalje prih.)

govoril, da se bo o tej stvari razpravljalo v delegacijah. Isti poslanec je interpelliral še glede medicinske fakultete in radi luksurijsne oprave vseučiliške knjižnice. Po izčrpljenem dnevnem redu je predsednik naznanil, da bo prihodnja seja v četrtek ob 10. dopoldne.

Albanske homatije.

Na Dunaju pravijo sicer, da Esad paša ni zavzel Elbasana in vendar je mesto zasedel ter koraka s svojimi četami proti Berat. Na Dunaju so menda v zadnjem času zelo optimistični. Saj se nič posebnega ne godi v Albaniji. Res ni nič posebnega, če se koljejo, za civilizirano državo, kar je Albanija brez dvoma, odkar so veslele vtaknile noter svoje nosove, pa se ne spodobijo, da človek ni varen svojega življenja. Samo to naj pomislijo na Dunaju, koliko Kohnov in Feigeltstockov bi šlo že rado v albanska kopališča ali pa v albanske gorske hotele odpočit si od napornega štetja denarja. O Esad paši pravijo sedaj, da je mož, ki gleda na red in mir v svojem območju in da dela propagando za princa Wieda. O njegovem pismu molče vsi listi. Ali so bili potegnjeni in jih je sram, da so tako grdo nasledili? In vendar tudi na Dunaju Esad paši ne zaupajo preveč ter pravijo: Nikdo ne ve, kako stališče bo zavzel Esad paša v bodoče. To je edino pametno, če možakarjem v Albaniji ne zaupajo preveč. Sicer pa je Avstriji in Italiji samo lahko prav, če je čim manj Albancev. Zato se vrše že zopet pogajanja med velisilami, bolje: zato je zopet tratiti čas. Gre namreč za to, koliko vojakov-policajev naj pošlje v Albanijo ta, in koliko ona država. Interesantno pa je tudi, kar se govori o princu Wiedu. Enkrat je bil že na poti v Albanijo, njegova postelja in druga taka ropotija, vse je bilo že v Trstu. Štirje vagoni polni! Pa ni bilo nič res. Na Dunaju niti še sedaj ne vedo, kdaj se odpelje bodoči kralj — morda niti ne vedo, če sploh pride v Albanijo.

Pred novo vojno.

Med Grško in Turčijo je razmerje zopet zelo napeto. Brzojavke iz Aten in Carigrada to potrjujejo. List »Tasvir i Efkar« je baje izvedel, da polagajo Grki pri otoku Tenedosu mine in da so spravili na otok velike topove, mnogo streliva in živeža. Tudi na otoku Imbrosu se pripravljajo Grki na turški napad. Otok je baje že močno armiran in dobro založen z živili. Enako zavarujejo Grki tudi otoka Kios in Mitilene.

Varnost življenja na morju.

V Londonu je imela konferenca za varnost življenja na morju predvčerajšnjem svojo zaključno sejo. Lord Morsey, predsednik konferenice, je izjavil, da obsega besedilo konvencije, ki so jo podpisale Avstro-Ogrska, Nemčija, Italija in ostale države, 74 članov. To besedilo se ne bo razglasilo pred 15. februarjem, da imajo razna odposlanstva čas, sporočiti besedilo konvencije svojim vladam. Konvencija se torej pridruži številnim drugim konvencijam mednarodnega značaja in obsega brez dvoma tudi določbe o polaganju morskimi min v vojnem času, morda celo v popolnejši obliki, kakor haaška konvencija, kar pa seveda držav, ki bodo zapletene v vojno, ne bo oviralo, da se konvencije ne bodo držale.

Stajersko.

Tamburaško društvo »Kolo« v Trbovljah priredi v nedeljo, dne 25. januarja veselico v prostorih g. Albin Tratnika.

Veteransko društvo Brežice in okolica priredi v nedeljo 1. svečana t. l. ob 4. popoldne v gostilni g. Ivana Volčanšek na kolodvoru veselico s srečolovom.

Iz Vranskega. Naš župnik je oznanil s prižnice, da bo v kratkem hodil agent katoliške vzajemne zavarovalnice po fari. Priporočal je župljanom, naj se dajo zavarovati v obilnem številu. Ljudje, spodbujeni po besedah svojega dušnega pastirja, so bili vneti ter so se res dali zavarovati v obilnem številu, toda pri neki drugi zavarovalnici, koje 3 zastopniki so porabili ugodno priliko ter zavarovali vse, kar se je dalo, predno je prišel agent, ki ga je mislil naš agent. Znat' se mora!

Voj. vet. društvo grof Ferdinand Attensa v Šmartnem na Poh. priredi v nedeljo, dne 25. t. m. v restavraciji »Neuhold« v Slov. Bistrici plesno veselico.

Gasilno društvo za trg St. Jur ob Juž. žel. priredi v nedeljo, dne 25. t.

m. ob 7. zvečer pri Adamu Knehu ples s srečolovom. Odbor prosi obilne udeležbe.

Slovensko gledališče v Mariboru. S prihodnjo Govekarjevo igrano »Legionari«, ki se vrstijo v nedeljo dne 25. prosinca 1914 ob pol 8. uri zvečer, bode naše gledališče slavnemu občinstvu pokazalo, s kako spretnostjo že znajo nastopiti naši poštovni igralci, bodisi v igranju, bodisi v petju. Tokrat se bo torej občinstvu izpolnila splošna želja po narodni igri, v kateri se bo izvajalo mnogo pevskih točk. Pri petju in med odmori sodeluje orkester »Glasbenega društva«. Kakor slišimo, je v narodnih krogih veliko navdušenje za to igro s petjem in godbo, ker pričakujejo mnogo užitka, kajti naši igralci žrtvujejo vse, da bi igra čim lepše izpadla. Cenjeno občinstvo naj torej v obilnem številu poseti to predstavo. Po predstavi je ples v veliki dvorani. Predprodaja vstopnic pri g. Weixlu, Glavni trg 22.

Maribor. (Nadutost nemške študentaže.) V številnih slučajih smo že omenili, da posezajo naši nemški dijakci celo nemoteno v javno politično življenje. Dočim so nemški študentje takoj na razpolago z denunciacijami, se tega slovenski dijakci vsled svoje tankovestnosti izogibajo. V zahvalo, da prikrivajo take in enake ekskurzije svojih nemških kolegov, jim vračajo ti s tem, da jih prične celo v družabnem smislu v nič devati, kar se je ravno zopet te dni dogodilo. Sedmo in osmošolci tukajšnje državne gimnazije so priredili dne 17. t. m. abiturientski ples v prostorih tukajšnje Kazine in ignorirali seveda svoje slovenske kolege — ki so jim pa dobri, kadar smejo podpirati nemško lenobo — glede prireditve — za katero slovenskemu dijaštvu pač ni bilo, — vrh vsega pa jih še s tem žalili, da so si dovolili javno sodbno, da slovenski dijakci niso salona zmogni. Najumestnejša bi bila seveda pritožba pri ravnateljstvu, če bi ravno slovensko dijaštvo ne uvaževalo, da se je prireditve vršila pod njegovim pokroviteljstvom. Upravičeno dvomimo, da je nesramnost nemških gimnazijcev ravnateljstvu znana. Ker pa naših slovenskih sinov ne pustimo žaliti, zahtevamo, da se v bodoče pride takim nadutostim nemškega dijaštva v okom.

Drobne novice. Zmrznil je na okrajni cesti blizu Podrede postarni gostač Jakob Drenski. Vsled visokega snega in hudega mraza strček očividno ni mogel naprej in je na cesti obeležal. — Iz Laškega trga. Iz zapore pri tukajšnjem okrajnem sodišču je pobežnil rudar Franc Nadrah. Zaprl so ga, ker je ukradel v neki trboveljski gostilni posestniku Straussu iz Lok 460 K. — Iz Zg. Radgone poročajo, da je padla v Rihtarovcih 54 let stara prevzitarica Rozalija Pelc navpič v domači studenec in utonila. — Velik pretep se je vršil v Slovenski vasi blizu Ptuj med domačini in sosednimi Prepoljčani. Pretep se je začel v gostilni in potem nadaljeval na cesti. Streljalo se je s puškami in revolverji ter je bilo obstreljenih 7 pretepačev; trije imajo težke rane. To so ti isti dravski Poljanci, ki jih je zagovarjala mariborska »Straža« lansko leto v prepiru zaradi neke knjige kot mirne in spravljive ljudi. — Iz Maribora. Profesor Nikolaj Žagar na višji gimnaziji v Mariboru je pomaknjen v 7. činovni razred. — Pri Sv. Lenartu nad Laškimi trgovci je izvoljen za župana Anton Jančič, posestnik in cerkveni ključar. — Iz Maribora. 24letna hčerka hišnega posestnika Namestnika v Koroški ulici, Marta, se je skušala zastrupiti z mlekom, v katerega je dala glavice od 8 zavojčkov žveplenj. Spravili so jo v bolnišnico in bo ostala najbrž pri življenju.

Koroško.

Davčni vijak na Koroškem. Koroški poslanci so dobili poročila iz dežele, ki pripovedujejo o izredno strogem postopanju finančnih oblasti s kmetiskim ljudstvom. Zato so se sestali včeraj v parlamentu koroški poslanci k posebnim sej, pri kateri so prišli na dan res nedopustni slučaj postopanja finančnih oblasti. Poslanci so sklenili, da bodo energično intervenirali glede takega postopanja davčnih oblasti pri vodji finančnega ministrstva.

Smrtna nesreča na ribniku. Pri Sv. Mohorju je vtonil v bližnjem ribniku dr. Husse, posestnik in lastnik parne pekarne in parne kopeli Juri Kandolf. Mož je šel na ribnik gledat led, katerega je nameraval kupiti. Ribnik je bil pokrit z lahko plastjo snega in na nekaterih krajih komaj zamrznjen, ker so pred kratkim že nekaj voj ledu izsekali. Okoličani so dobili na ribniku klobuk in palico, nakar je šla iskat komisija ponesre-

čenca, katerega so našli znak ležedeja v globlji ribnika. Pri njem so našli vse, kar je nosil mož s sabo, in je gotovo, da se je ponesrečil. Kandolf zapušta ženo in 9 nepreskrbljenih otrok.

Primorje.

Za velik C. M. ples v Gorici, ki se vrši dne 7. februarja deluje še velik aparat s polno paro. K onim družtvom, ki so si nadela nalogo prinesiti »Mal dar, domu na altar«, se je pridružila tudi »Slovenska čitalnica« v Gorici.

Princ Wied še ni prišel v Trst in se tudi ne ve natančno, kdaj pride. Njegova prtljaga, oprava itd. je pač že na poti v Albanijo. O prihodu princa pa še ni obveščen niti »Lloyd«. Princovi višji dvorni mojster in telesni zdravnik sta se vrnila v zopet v Trst in čakata na gospodarja. Tudi še ni znano, če se bo odpeljal princ iz Trsta s kakim »Lloydovim« parnikom, ali ga bodo poslali v Albanijo na kaki vojni ladji.

Koze. V Trstu je obolel neki tujez za kozami. Odpeljali so ga v bolnico. Mož je prišel z Dunaja, kjer se je pojavilo v zadnjem času že več slučajev obolenja za kozami.

Laški ponarejalci denarja. Preiskave glede te zadeve so še vedno v živahnem teku in imajo še vedno nove uspehe. Pokazalo se je, da je ta družba, ki ima mnogo več članov, kot so prvotno mislili, delala zelo agilno. Cela zadeva vpliva na prebivalstvo zelo močno in vzbuja splošno nezaupanje. Posebno so prišli ob veljavo laški bankovci, katerih skoro nikdo več ne sprejme. V Trzinu je vzbudila posebno pozornost aretacija gostilničarja na kolodvoru, ki je tudi poskušal izdajati ponarejene bankovce po 100 lir.

O analfabetih na Primorskem piše »Piccolo«, da je bilo l. 1910 na Primorskem analfabetov med Nemci 4%, med Slovenci 15%, med Italijani pa 17%. To kaže, da Slovenci na Primorskem, kjer tvorijo veliko večino, ne niso taki barbari, kot jih radi zmerjajo Lahi, na čelu jim njihovo laško židovsko glasilo »Piccolo«.

Važno odkritje za Istro. Iz Istre se poroča sledeča vesela vest. Gospodarsko društvo v Baderni v Istri v poreški okolici je prošlo minulo poletje c. kr. hidrografični urad v Ljubljani, da bi ta pripomogel na kak način pomagati prebivalstvu glede silnega pomanjkanja vode. Na to prošnjo je prišel v Baderno 28. decembra l. l. vodja ljubljanskega hidrografičnega urada, višji inženir Pick v družbi z državnim inženirjem Stanislavom Purchallom iz Celovca. Podala sta se takoj na delo in dosledno sta krasen uspeh. Purchallovo aparat za zasledovanje vode pod zemljo je pokazal nedaleč od Baderne živo vodo, ki teče pod zemljo v smeri južno od Baderne. Zasledujoč tek vode so našli mesto pod katerim teče skoro 4 m širok deroč potok, katerega so zasledovali z aparatom skoro 1 km daleč, dokler ni konstatiral aparat v neki dolini najbližje točki do vode in sicer približno 50 m globoko. Ta točka se nahaja približno 700 m zračne črte od Baderne. Podzemeljski potok teče v smeri od izhoda proti zahodu ter se izliva bržkotne razdeljen v morje. To odkritje je zelo važno za tamonjše prebivalstvo, ki trpi silno pomanjkanje vode in pomeni za okraj skorajšnji znaten gospodarski napredek v vsakem oziru.

Poskušeni roparski napad. Trafikantinja Ropcar iz Pulja je napadela na potu domov neki neznanec in jo hotel oropati. Žena je imela pri sebi za okroglo 6000 kron raznih vrednostnih papirjev in gotovine. Na njen klic je napadalec zbežal. Policija nima o njem še nobene sledi.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 21. jan.

Župan dr. Ivan Tavčar otvoril sejo, konstatira sklepčnost in naznani, da se ni noben svetnik opravičil. Navzoči so bili vsi občinski svetniki.

Nato pojasni g. župan v kratkem vzrok, ki ga je napotil, da je sklical to sejo. Seja je izredna in razpravljala in sklepala se bo v seji na novo o poročilih mestnih posojil in mestnih zalog. Zadnjič sem stal za svojo osebo na stališču, da za te sklepe ni treba kvalificirane večine, ker gre tu za pravno veljavno sklenjeno dolgoro in samo za dovolilo revirementa. To je pravno vprašanje. Ker pa vem, da bi se bil dobil, če bi bilo ostalo pri zadnjih sklepih, gotovo kak davkoplačevalec, ki bi se bil pritožil, češ, da se je napravila že pri sklepanju formalna napaka in bi bil deželni odbor tej pritožbi bržkone tudi pritril ali pa vlogo rešil ta-

ko pozno, kot rešuje druge stvari, sem sklical izredno sejo. To pa največ za to, da stvar ne trpi vsled formalnosti in da pride že pred bodočo deželno zbornico. Nato prebere podžupan g. dr. Karel Triller prva dva predloga: 1. Izkaz o porabi posojil v občinskih svrhe se odobri; 2. deželni odbor se naproša, da odobri revirement z delno drugačo porabo posojila. Predno otvori župan debato, pojasni in popravi nekoliko svoje zadnje poročilo glede dekliskega liceja. Glasom zadnjega poročila se je potrošilo za licej 362.171 K 86 v, najelo pa 120.000 K. K temu kritju pride še znesek iz volila Gorupovega in sicer iz njegovih zemljišč v znesku 115.616 K 74 v. Pokritje za licej znaša torej 235.616 K 74 v in primanjkljaj samo 126.555 K 12 vln. Nato imenuje g. župan za verifikatorja občinska svetnika gg. Pavška in Marinkota.

Obč. svetnik Pammer vzame na znanje poročilo župana, posebno glede korekture pri liceju in omeni nato odredbo glede kvalificirane večine, češ, da se s tem sili svetovalce pod kaznijo k glasovanju.

G. župan pojasni govorniku, da mora župan, tudi če ni odredena kvalificirana večina, kaznovati vsakega, ki gre iz zbornice z namenom, da onemogoči zborovanje. S tem je bila debata končana. Pri glasovanju za ta dva predloga je bilo oddanih 22 glasov za in 22 proti, na kar je župan dirimiral v prilog predlogu. Nato so bili sprejeti z večino še vsi ostali tozadevni predlogi, ki so bili sprejeti na zadnji redni seji občinskega sveta, dne 13. januarja in o katerih smo že v takratnem poročilu natanko poročali. Glasovanje se je vršilo mirno, samo pred glasovanjem glede dolga mestne občine za cerkev na Barju so se silno razjezili pristaši S. L. S., ker je padla nedolžna opazka, da bodo za ta predlog gotovo glasovali tudi pristaši S. L. S. Pod vodstvom obč. svetnika Štefeta so dvignili velik hrušč, tako, da jih je moral župan parkrat prav resno opozoriti. Ko so bili sprejeti vsi predlogi je župan sejo zaključil.

Dnevne vesti.

+ Porazeni besedotomniki. Prvič je prišlo letos do velikega nasprotja med gosposko in med poslarsko zbornico. To nasprotje se je poravnalo potom kompromisa, a ko je bil čas izpolniti sklenjeni dogovor, so dunajski krščanski socijalci poskusili ta kompromis prelomiti in pridobiti za to večino poslanske zbornice. Napovedali so vojsko in na čelo parlamentarne armade je stopil dr. Ivan Šusteršič. Kaka čustva so ga pač navdajala! Kot vrhovni zapovednik parlamentarne armade je nastopil, pripravljen na veliko bitko. Gotovo se je že videl kot zmagovalca, ki je ali ugnal gosposko zbornico in jo ponižal ali pa razbil parlament in pomagal do veljave § 14. Toda prišlo je drugače. Čim bolj se je bližala bitka, tem bolj se je zmanjševala armada dr. Šusteršiča. Zdjaj so odpadli eni, zdaj drugi in v odločilni uri je dr. Šusteršič s svojim predlogom grozovit pogorel. Samo 77 glasov je dobil, samo nemški in češki klerikalci so ž njim glasovali, vse druge stranke so ga zapustile in so glasovale proti njemu. Proti njegovemu predlogu so glasovali celo tisti, ki so ga prej sami podpirali. Tako žalosten konec je vzela ta prva velika vojska, v kateri je dr. Šusteršič igral vlogo vrhovnega poveljnika parlamentarne armade.

+ Pangermanski cilji in docentura dr. Ilesiča. Veliki in dalekosežni so pangermanski cilji. Nemstvo sili na jug. Slovenske pokrajine s Trstom vred si hoče popolnoma osvojiti, nad Hrvaško in Bosno dobiti vsaj vso oblast, nad drugimi jugoslovanskimi pokrajinami pa vsaj gospodarsko zavladati. Čim slabši je jugoslovanski odpor, toliko lažje bi cvetela nemška pšenica. Naravno je torej, da nasprotujejo Nemci z ljuto silo vsemu, kar utruje jugoslovanske narode in da gledajo s sovražnimi očmi zlasti vsako zbliževanje Jugoslovancev.

Prižadevanje za kulturno in politično združenje Slovencev, Hrvatov in Srbov v okviru habsburške monarhije jim je posebno neljubo, saj bi bilo tako združenje ne le močno in morda celo nepremagljiva ovira njihovim zavojevnim načrtom, nego bi znalo celo oslabiliti nemško nadvlado v državi. Nemci vidijo jasno, da svoje načrte veliko lažje uresničijo, če so Jugoslovani kulturno in politično razcepljeni in zato hujskajo pri vsaki priliki zoper vse, kar pospešuje zbližanje med Jugoslovani. Posebno radi kličejo na pomoč državne oblasti. Tak slučaj smo doživeli tudi danes. Profesor dr. Ilesič, ki deluje z idealno vnamo in največjo požrtvo-

valnostjo zlasti za jezikovno in kulturno zbližanje Slovencev in Hrvatov ter si je v tem oziru pridobil neveljavih zaslug, je imenovan za docenta slovenskega jezika in slovenske literature na vseučilišču v Zagrebu. To je za medsebojno spoznanje Slovencev in Hrvatov ter za njih kulturno zbliževanje največjega pomena in zato se tega vse veseli, na Slovenskem in na Hrvaškem ter pričakuje od tega obilo dobrega sadu. Nemcem to seveda ni všeč, kakor sploh nobena stvar, ki zbližuje Slovence in Hrvate ter utrjuje jugoslovansko in v »Grazer Tagblattu« napovedujejo, da bodo pri vladi ugovarjali, da bi hodil prof. dr. Ilesič v Zagreb predavati. Seveda ni to šlo brez zvijačnih denunciacij. »Grazer Tagblatt« suče stvar po svoji stari navadi, kar pa ne spravlja nikogar iz ravnotežja, nego le kaže, kako srditi in dosledni so vražniki vsakega, tudi kulturnega zbližanja Slovencev in Hrvatov so Nemci. Na nemško intervencijo pri vladi pa mirno čakamo. Tako daleč menda le še nismo, da bi slovenski profesor ne smel na zagrebškem vseučilišču predavati o slovenskem jeziku in o slovenski literaturi.

+ Nervozni klerikalci. Klerikalci so zagnali v snoči seji občinskega sveta velik krik in vik, kakor da bi se jim šlo za življenje. A čemu? Župan dr. Tavčar je odredil glasovanje o predlogu finančnega odseka, naj se svoječasi prispevek mestne občine za zgradbo cerkve na Barju v znesku 10.000 kron refundira. K tej točki je obč. odbornik Pustoslemšek glasno pripomnil: »No, za ta predlog bodo pa glasovali tudi gospodje S. L. S.« Ta opazka je spravila nekatere klerikalce popolnoma iz ravnotežja, zlasti Štefe in Ložar bi bila malodane skočila iz kože, a tudi oče Bahovec so se prav nevarno razvneli. Štefe je jel razbijati s pestjo po pulu in kričati: »Provocirati se ne damo. Le počakajte, vseh 10.000 boste plačali, a ne samo to, še obrestit tudi!« Ložar je sekundiral: »Vse boste plačali in če tudi nas sedaj izzivajte!« Župan je zvonil in pozival k miru, toda Štefe in Ložar se nista mogla pomiriti. Štefe je kakor besen tolkel ob pulu ter vpil: »Čakajte, bomo vam že pokazali, danes ste nas zadnjič nahrulili.« Tem besedam je sledil grohot na napredni strani. Iz hrupa se je slišal samo glas očeta Bahovca: »Gospod župan, zakaj pa pustite, da nas Pustoslemšek gleda in se nam porogljivo smeje?!« Splošen krahot je sledil tem Bahovčevim duhovitim besedam, med tem pa je Štefe razbijal dalje po svojem pulu ter se rotil, da bodo Ljubljanci hočeš nočeš morali zidati cerkev na Barju, da bo to že poskrbel on — Ivan Štefe. Med splošnim hrupom in truščem je na to dal župan na glasovanje predlog finančnega odseka. In zgodilo se je res, da so za refundiranje zaklada za barjarsko cerkev glasovali sami naprednjaki, dočim so bili klerikalci proti temu refundiranju. Zdi se torej, da so klerikalci namenoma izrabili priliko za mali škandaleček, da bi v hrupu in trušču maskirali svoj nastop proti predlogu, ki se cerkvene zgradbe na Barju. In če se roti in zaklinja Štefe z ožarjem, da se cerkev na Barju mora zidati, potem je to samo pesek v oči nerazodni masi, ker jasno kakor beli dan, da klerikalci ne morejo biti resno vneti za to stvar, ako glasujejo v občinskem svetu proti refundaciji fonda, določenega za zgradbo one cerkve. In da je to res, dokazuje pred vsem dejstvo, da so včeraj nastali tako silno nervozni, čim se jim je reklo, da bodo za omenjeni predlog, kakor se samo ob sebi razume, glasovali »katoliški« močje S. L. S. Njihovo »katoličanstvo« je bilo razkrinkano in za to se jih je lotila nervoznost in razburjenost.

+ Imenovanje pri Južni železnici. Revizor g. Josip Sircelj je postal z novim letom adjunkt.

— »Dramatično društvo« v Ljubljani je imelo snoči izredni občni zbor, ki je imel z ozirom na bližajoči se konec letošnje seje, ukrepati, kako stališče zavzame za prihodnjo sezijo dramatično društvo v boju za slovensko gledališče. Zborovanja se je udeležilo poleg članov tudi več gostov, kakor g. Govekar kot predsednik Zveze in gg. Kejžar in Špicar iz Maribora, odnosno iz Jesenic. Po daljšem nagovoru predsednika društva g. prof. Reiserja, ki je v kratkem narisal cel križev pot društva in drugih faktorjev v boju za slovensko gledališče, se je razvila živahna debata, ki je končala s sklepom, da se društvo ne bo držalo pasivno, marveč, da bo nastopilo samostojno pot, da se reši slovensko gledališče v Ljubljani, ki nima velikankega kulturnega pomena samo za Ljubljano in okolico, marveč za cel slovenski narod, ki skrbno gleda na rešitev tega za cel narod kulturno važnega vprašanja. Sklenilo se

je, da vložijo »Dramatično društvo« v to svrhu samo zase na mestno občino in potem deželni odbor na deželni zbor posebno spomenico, ob enem pa se naprosi navzoči g. Etbis Kristjan kot predsednik mestne gledališke komisije, da izposluje pri gledališki komisiji, da tudi ta vložijo primerno spomenico v svrhu dosega končnega cilja — slovenskega gledališča v Ljubljani.

— Našim cenjenim naročnikom, katerim smo dosedaj list »Slovenski Narod« pošiljali pod rdečim ovitkom, vlijudno naznanjamo, da nam je poštna uprava na pritisk dunajske poštne ambulanse Dunaj - Trst ustavila tako pošiljanje, češ, da mora vsak naročnik za pošiljanje pod rdečim ovitkom imeti za to dovoljenje poštnega ravnanstva v Trstu. Izvzeti so le železniški uslužbenci vseh vrst. Samo ti smejo prejemati list pod rdečim ovitkom brez posebnega dovoljenja. Kdor želi torej prejemati list nadalje pod rdečim ovitkom, si mora izposlovati posebno dovoljenje poštnega ravnanstva v Trstu, odnosno v Gradcu itd.

— Prvo tekmovalno sankanje v Ljubljani. Sankači, ki se nameravajo udeležiti nedeljske tekme, se opozarjajo, da bode sankališče v svrhu traininga v petek in soboto odprto le od 1. do 3. ure popoldne. Tekmovalci se prosijo, da se točno ozirajo na te ure, ker sicer ni mogoče zadostno urediti sankališča. Že prijavljeni sankači naj blagovolijo čimprej vplačati vloge, ker bi se sicer na njih prijave ne moglo ozirati. Cenjene dame se opozarjajo, da se morejo udeležiti tekme, razven pri damski tekmi, tudi pri ostalih točkah sporeda.

— Nesreča na glavnem kolo-dvoru. Sprevednik Josip Arnšek je danes zjutraj ob 8., ko je šel v službo, na železniškem tiru tako nesrečno padel, da mu je voz zmečkal desno roko ob dlani. Ponesrečenca so prepeljali v deželno bolnišnico.

Umrli je v Kranju kavarnar Jäger po daljšem bolehanju. N. v. m. p.

Dunajski tiskarniški agentje na Dolenjskem. Z Dolenjskega se nam poroča: Kako malo narodno-gospodarske zavednosti je med našim ljudstvom, zlasti kar se tiče podpiranja domačih podjetij, temu smo bili priča pred kratkim. Nemški agentje so lazili okrog po vaseh ter nabirali — inserate in naročbe — za razne tiskovine pri boljših gostilničarjih ter trgovcih in kramarjih. Samo eden teh agentov je v topliškem in strahem okraju nabral blizo za 6000 K naročbe za raznovrstne tiskovine in papir. To je žalostno izpričevalo za našo narodno-gospodarsko zavednost. Kako težko se ti »narodno-zavedni« gospodje odločijo za kak inserat v domačih listih ali za naročitev kaj malega tiskovin v domačih tiskarnah, kjer je lahko naprej prepričan, da bo solidno in ceno postrežen in da na svojih firmah ne bo imel takih škandaloznih tiskovinskih napak kot jih delajo nemške, našega jezika nevarne tiskarne. Če pa pride k njemu kak tujec z Dunaja, pa je ves sreden, in se še potem baha, češ, poglejte, tole so mi tiskali tam na cesarskem Dunaju. Potem pa beremo naslove kakor n. pr. Mesnarschitz (namesto Mežnaršič, Franz (namesto Franc) itd.

K vprašanju povišanja vodarine Smihelski občini. Iz Smihela pri Novem mestu se nam poroča: Kakor znano, smo imeli v zadnjem času velike konflikte z našim županstvom glede vodarine. Izterjevali so že dokazano plačane zneske še enkrat in kdor se je svest svoje pravice branil, se ga je za par kron kar zarubilo. Brez dvoma je v tem izterjevanju tičala nekakšna velika napaka bodisi v knjigovodstvu, bodisi v blagajni sami. To se je zgodilo samo nekaterim, dasiravno je bilo teh izredno veliko, zlasti v sosednji Kandiji in v Gotni vasi, nekaj tudi pri nas. Vse nas je pa v zadnjem času zadelo doslej še nepojasnjeno zvišanje vodarine. Nihče nam ne pove zakaj in kako, samo plačaj, pa molči! Pri nas imamo tri vodovodna iztočišča, katerih zadnji, ki oskrbuje zgornji del raztresenega Smihela, je že več mesecev potrt in neporaben. G. župan nam je sicer popravno obljubil, ali storil doslej še ni nič. Pač! Zdej za novo leto nam je poslal vočišča za povišano vodarino. Plačaj! Mi bi pa vendar radi zvedeli, kam je šel tisti denar, ki je bil že enkrat plačan, pa se je zopet izterjeval. Pravijo, da se je ta napaka zdaj z novim knjigovodstvom uredila. Dobro! Ali kaj je z onimi stari »napakami«, ki so povzročile toliko razburjenja in zahtevale tudi žrtve. Nekoliko pojasnila bi prav nič ne škodovalo g. župan!

Planinski orel. V sredo dopoldne ujel je neki kmet v gozdu v neposredni bližini »Trebanjskega gradu« krasnega planinskega orla, ki meri z razprostrtimi peroti 220 cm.

Najbrže sta prignala huda zima in lakota redkega gosta v naše kraje. Orel se je odposlal g. Herfortu v nagajenje.

Predznan tatica. V Krems pristojna služkinja Antonija Islinek je v decembru prišla za svojim ljubčkom v Kočevje. Da jo njen znanec iz lepa odpravi, ji je dal 20 K. Punci pa se je v Kočevju dopadlo in vstopila je v službo pri peku Mareku, kjer so pa že v par dneh spoznali, da imajo v hišo tatico. Spodena iz te službe je punica prišla v hišo nadgeometra vitiza Führerja, kjer je čez nekaj dni ukradla iz zaprte minzice 60 K. Doglalo se je, da je Antonija Islinek bila že večkrat kaznovana in da gre sploh samo služiti, da krađe.

Iz Zagorja ob Savi. V torek dne 20. t. m. se je poldrugetni otrok g. Martina Derendeta igral in pri tem dal v usta košček premoga. Ta mu je ušel v sapnik in otrok se je kljub takojšnji zdravniški pomoči zadušil. Prizadeti rodbini naše iskreno sožalje na tej izgubi.

Kraška burja v Postojnski okolici. Piše se nam: Že lansko leto po Božiču zapadli sneg je napravil avtovožnji Postojna - Gorica dokaj neprikljen in ustavljen redno vožnjo za par dni, zamude pa so bile na dnevnem redu. Avto je vsled zametov večkrat običal v snegu, da so ga morali s pomočjo konj in kidačev spraviti v Postojno. Promet z avtomobili je bil na celi progi ustavljen in poslužiti so se morali stare vožnje z vprego, da je šla pošta naprej; če ravno ni šla vedno, vendar je bilo občinstvu ustrezno. Po novem letu se je zopet pričelo z redno avtovožnjo v lepem in gorkih dneh in z nado na skorajšnjo pomlad. Po lepem pride najraje slabo. Vreme se je kaj hitro preobrnilo, pričelo je snežiti in burja je bila kos zametom. Med Postojno in Razdrtem je bil zopet ves promet ustavljen. Pota, posebno pa glavna cesta so zametena; tako počiva promet, avto v postojnski garaži in ž njim vsa pošta. Pretečeni teden je šla enkrat. Dovolj za to zimo. Pet dni je stalo, ko je bilo dovolj pošte in da se izplača voznina so napregli sani s parom konj do Razdrtega, iz Vipave je pa prišel forajnt po pošto. Vreme gre na boljše, tudi s pošto je napredek, ker gre vsak dan po enkrat. Vipavci so lahko ponosni in zadovoljni, da imajo nepretrgoma avtovožnjo. Treba bo poskrbeti, da se bo pošta odpravljala v zimskem času, kot nekada po starem kopitu in ne razumemo, zakaj je letos izjema. Kdo ima tu glavno besedo, ne vemo, ter pričakujemo od merodajne strani pouka. — Potovalce.

Tiralica. Izredno krasna detektivska drama v treh dejanjih in predigro je dosegla najlepši uspen in je vobče ugajala. Veseloigra »Dovršena kuharica« je ena izmed najlepših, kar smo jih doslej videli in zbujala mnogo smeha. Ta spored se predvaja v kinematografu »Ideal« le še danes. Jutri v petek specialni večer z Nordisk dramo »Mati« v 4 dejanjih, v kateri igra glavno vlogo znana umetnica Betty Nansen.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske od 11. januarja do 17. januarja. Novorojencev 20, umrlo jih je 11 in sicer: 7 domačinov in 4 tujci. Umrli sta dva za jetiko (1 tujec) in 9 za različnimi boleznimi. Obolel je za vratico 1.

Star grešnik. Včeraj so v tukajšnjo prisilno delavnico oddali 56letnega potepuha Ivana Bergerja iz Rossbacha, okraj Braunau v Zgornji Avstriji. V Lankovici na Štajerskem so pa eskortirali v žensko prisilno delavnico 26letno Ano Kircherjevo iz Airtza pri Beljaku na Koroškem.

Na včerajšnji semenj je bilo prignanih: 325 glav in sicer 210 volov, 60 krav, 37 konj in 18 telet. En vojaški konj je bil na licitaciji prodan za 230 K.

Tvrdba Julius Meinl, uvoz kave priredil dne 23. in 24. januarja 1914 v svoji filijali Ljubljana, Selenburška ulica 7 poskusno kuhanje ter občinstvo k temu vlijudno vabi. Obenem pripominja, da bo trdno jako vseželo, če kdo privede še znanca s seboj. Od devetih zjutraj se bodo zastoj dajale poskušnje le odraslim

Društvena naznanila.

Seja tajniško - časnikarskega odseka za III. slov. vsesokolski zlet 1. 1914 vrši se jutri v petek 23. t. m. ob pol 7. zvečer v zvezi s sobi v »Narodnem domu«. Bratje - člani tega odseka pridite vsi.

Plesni večer poveskega zbora »Glasbene Matice« se vrši kakor navadno, semestralno soboto dne 14. februarja 1914 v veliki dvorani Narodnega doma ob 8. uri zvečer. — Svira L. ljubljanski društveni orkester.

Občni zbor Narodne socijalne zveze se vrši v nedeljo, dne 1. februarja in ne 8. februarja. Ker se bode

na občnem zboru razpravljalo glede ustanovitve podružnic in tudi radi premembe pravil, opozarjamo člane, posebno pa zaupnike na deželi, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo. — Odbor N. S. Z.

Veselični odbor za prireditev velikega plesa narodnega delavstva ima v petek, dne 23. t. m. ob 8. uri zvečer v posvetovalnici N. S. Z. v Narodnem domu, skupno sejo. Prosim dame in gospode, da se seje zanesljivo udeležijo.

Telovadno društvo »Sokol Vič« vabi na V. občni zbor, kateri se vrši v nedeljo, dne 25. prosinca 1914 ob polu 10. uri dopoldne v restavraciji g. Balija (pri Bobenčku) na Glincah z običajnim sporedom.

Olepeševalno društvo v Rožni dolini je imelo letni občni zbor zadnje nedelje pri Končanu. Društvo je tudi lani prav pridno delovalo v procvit le čiste naselbine. Navozilo je nad 200 m³ proda in peska, iztrgalo vse jarke, napravilo liake in betonske cevi, odstranjevalo sneg itd. Dohodkov je imelo 1044 K, med temi prispevek viške občine 143 K. Društvo je priredilo 4 veselice. Odbor je imel 14 sej. Blagajnik g. Bezjak in podpredsednik g. Petrovčič sta kritikovala majomarnost posestnikov napram društvu. Izmed 167 hišnih posestnikov v Rožni dolini je sodelovalo pri društvu le 63 posestnikov. Dosedanjim požrtvovalnim odbornikom se je izrekla topla zahvala. Pred volitvami se je razvila živahna debata o obstoju ali prenosu društva. Govorili so gg.: Zigon, župan Oblak, Mezeg, Starčnik, Černe, Gartner, Petrovčič, Beg. Končno so se zborovalci zedinili, naj ostane vsaj še eno leto društvo v dosedanjem delokrogu. — V odbor so bili izvoljeni z vslednjimi gg.: Zigon Josip, Petrovčič J., Mihelčič, Bezjak Martin, Celarc Ivan, Besenčar Ivan, Kos Henrik, Červar R., Gartner Fr. Revizorja sta gg.: Jeločnik in Vilenpart. — Društvo priredi veselico dne 1. svečana t. l.

Prostovoljnega gasilnega društva v Višnji gori občni zbor se vrši dne 25. prosinca 1914 popoldan ob 3. uri v gostilni Andreja Turk. v Višnji gori. Ob isti priliki se podelijo sedmerim zaslužnim članom gasilnega društva v Višnji gori častne društvene kolajne. — Sevek, načelnik.

Pevsko in bralno društvo »Triglav« v Radovljici ima svoj redni občni zbor v soboto 24. januarja 1914 ob 7. uri zvečer v društveni sobi.

»Sokol« na Bledu ima v nedeljo dne 25. t. m. ob 6. uri zvečer v prostorih hotela »Jekler« VI. redni občni zbor z običajnim dnevnim sporedom.

Sokol v Metliki priredi dne 1. svečana t. l. svoj predpustni Sokolski ples. Začetek ob pol 9. zvečer. Vstopnina za osebo 60 v. člani v kroju vstopnine prosti. Pri plesu svira sl. meščanska metliška godba. Ker so bile vse prireditve Sokola do sedaj kar najbolje obiskane, se upa, da bode tudi ta, ter vabi vse bližnje prijatelje metliškega Sokola, da ga gmotno kakor moralno podpro ter s kažejo tako simpatije do prepotrebne Sokolskega telovadnega društva.

»Sava«, društvo svobodomiselnih slov. akademikov na Dunaju, priredi svoj III. redni občni zbor XXII. teč. dne 24. januarja ob 7. uri zvečer v društvenem lokal, VIII. Laudon-gasse 25. z običajnim dnevnim redom.

II. Slovenski planinski ples na Dunaju. Dunajska podružnica slov. planinskega društva priredi pod pokroviteljstvom Nl. ekselence Lavriča pl. Zaplaškega, c. in kr. podmaršala v soboto, dne 7. februarja 1914 ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Češkega doma (hotel »Pošta« I. Dra-chengasse 3) svoj II. planinski ples. K plesu svira godba c. in kr. varadžinskega pešpolka št. 16. Vstopnina za društvene člane in dijake 1 K 20 vin., za nečlane 2 K. — Toaleta: turistovska, narodna ali promenadna. Planinske dekoracije, kranske klobase, čeviče, srečolov itd. Pričakuje se mnogobrojen obisk, ker je čist dobiček namenjen zakladu za zgradbo planinske koče v domovini.

Prosveta.

Dne 1. in 2. februarja obakrat ob pol 8. uri zvečer — vpripori se narodna igra s petjem, v 4 dejanjih, »Naši bahači«. Delo, katero je spisal znani češki pisatelj Stroupež-nicki, se je predstavljalo v slovenskem gledališču že pred mnogimi leti. Igra je nad vse pričakovanje uspešna in žela celo večje triumfe kot narodna igra »Revček Andrejček«, da si je bila vpriporjena samo kot prevod češkega originala. Sedaj pa je na novo naštudirana in popolnoma na-

šim krajevnim razmeram prirojena. Opozarjamo že danes vsa dramatična in dramatično goječa društva, da naj se udeležijo predstav v slov. gledališču, ker je igra zelo prikladna in kot ustvarjena za podeželne odre.

Opero in opereto dobe Slovenci dne 27. in 28. januarja, tako da si more vsakdo izbrati, kar mu je bolj všeč. Opereta »Poljska kri« je z muzikalnega stališča prvovrstna, ter priznavajo Nedbalu, dasi je Slovan, celo nemške kritike soglasno, da je nadkrilil vse sovrsne skladatelje. — »Poljska kri« stoji visoko nad drugimi operetami in svoji glasbeni vrednosti, a ima tudi izvrsten, vesel, a vendar pameten libretto. Gospa Polakova ima krasno in veliko pevsko vlogo, v kateri se kaže z vseh strani svojih vrtil kot pevka, igralka in plesalka. Prvi operetni tenor gosp. Zvonimir Strmac, ki v malih opernih vlogah doslej ni imel prilike pokazati svojega izrednega talenta, poje glavno moško vlogo izborna. Gosp. Strmac je bil pred kratkim na gostovanju v Draždanih ter takoj angažiran. Prvi spevokomik gosp. Grund, že znan šaljivec, se predstavi v veliki vlogi, mladostni komik gosp. A. Binički pa tudi kot plesalec. Gdč. Zličarjeva, subreta, in gdč. Haimanova, komična pevka, bosta tudi novi v opereti, in ker zagreška kritika oboje prav zelo hvali, vzbujata tem večje pričakovanje. Zlasti subreta gdč. Zličarjeva, ki ima krasen glas, obeta v vlogi plesalke Wande, da nas zadovolji docela. Hrvaško besedilo operete bo dobili pri blagajnici, nemško besedilo pa se dobi pri Lav. Schwentnerju. — Velika opera »Rigoletto« bo dne 28. januarja izvajana s prvovrstnimi solisti: g. Marko Vušković kot dvorski norec bo zopet junak večera; ga. Maja de Strozzi-jeva kot Gilda, je nedosežna; g. Low-czynski kot vojvoda idealen tenor; gdč. Valentijeva, g. Križaj in g. Lesič pojo ostale večje vloge. Dirigira g. Nikola pl. Falter. Na opero opozarjamo tudi zunanje goste, ker so dobili še lože, balkonski in galerijski sedeži.

Rnjževnost.

— »Glasbena Matica« v Ljubljani javlja svojim članom in glasbenim krogom, da so za člane namenjene muzikalijske za društveno leto 1913/14 razmakar dotiskane. Člani »Glasbene Matice«, ki plačujejo letno članarino 6 K, dobijo letno 3 zvezke muzikalij dragocene vsebine in sicer: 1. Dr. A. Schwab: »Zlata kanglica«, za sopranski samospev, meš. zbor in veliki orkester. Izdaja s spremljevanjem klavirja in harmonija. 2. Anton Lajovic: »Gozdna samotja«. Troglasen ženski zbor, s spremljevanjem orkestra. Izdaja s spremljevanjem klavirja. 3. 12 slovenskih in hrvaških mešanih zborov. Uredil M. Hubad, ki obsega: 1. Dr. A. Schwab: Koncertno kolo »Še ena«. 2. E. Adamič: Tri večerne pesmi: a) Solnce zašlo je za gore, b) Solnce se je skrilo, c) Že iz daljave mrak prihaja. 3. Dr. G. Ipa-vic: »Milada«. 4. Slov. nar. pesem »Slovo«, harm. Jos. Savčič. 5. 6. za koncertno izvajanje prirejenih hrv. narodnih pesmi, ki sta jih priredila Anton Andelj in Iv. pl. Zajc: O, jesenske duge noči. — Igra kolo. — Češi me, češi! — Dragi je daleko. — Prevarani zet in Oj, Korano! Te skladbe se dobivajo pri »Glasb. Matici« v Ljubljani. Vsako pomnoževanje je po zakonu prepovedano. Hrvaške narodne, za koncert prirejene pesmi Andjelove se smejo javno izvajati le, če si je izvajajoče društvo kupilo pesmi pri skladatelju Antonu Andelju v Zagrebu, ki je te pesmi izdal pod naslovom »Narodne pjesme iz hrvatskih krajev, I. zvezek«, ali pa prej omenjeni zvezek »Glasb. Matice« v Ljubljani. Tržna cena za nečlane znaša za vsak zvezek 3 K.

Izpred sodišča.

Tomaž Pavšar proti kranskemu deželnemu odboru. (Konec.)

Popoldanska razprava se je pričela ob 4. Zastopnik g. Pavšlarja, dr. Vallentschag izjavja, da za pravomočnost ni treba sklepov deželnega zbora. Obstojajo namreč tudi ustne pogodbe, ki so pravovelnostne tudi za juristične osebe, kakršna je dežela kranjska. Tudi ni stališče deželnega odbora tako, kakor stališče občin. Deželni red daje deželnemu odboru formalno polno moč, kakor morda pri prokuristih (§ 1. dež. reda.) Deželni zbor pa je deželnemu odboru dal tudi neomejeno polno moč. Deželni odbor pa je postopal tudi v drugih slučajih enako, kakor v slučaju Pavšlar. Prav enako je postopal v zadevi Tobella in Završnice. Tudi glede Završnice ni prišla pogodba pred deželni zbor, dasirav-

no se je moralo skleniti z raznimi posestniki pogodbe. Vse to je storil deželni odbor na podlagi generalne polne moči. V svojem odgovoru skuša deželni odbor vzbuditi vtisk, kakor da bi bil iz lastnega nagiba prišel do sklepa izbrati vodne sile, sam pa se zapleta pozneje v protislovja. Sama je sklepala tudi dežela opcije z mlinarji, in je k temu povabila tudi Pavšlarja. Pravi, da se je bal deželni odbor, da ga prehitijo trdka Leykam - Josefthal. Dežela pa je delala tej trdki neverjetne težkoče, da bi ne mogla zopet postaviti svoje tovarne, vsled česar je nešteto delavcev prišlo ob kruh. Deželni odbor pa pravi, da je to storil samo, da podpira domačina Pavšlarja. V resnici pa je delala dežela firmi Leykam - Josefthal težkoče samo, ker je hotela kupiti Pavšlarjeve projekte. Dežela pravi, da je imela takrat dežela še več projektov, v resnici pa ni imela drugega projekta kakor Tobellovo Završnico. Če bi bila imela še kak drug projekt, bi ga gotovo omenila. Opcijska mlinarja Josip in Juri Rozman bi bila Pavšlarju prodala mline, cena pa je bila Pavšlarju previsoka. Dežela pravi, da projekt Zbilje ne eksistira, ker ni koncesijoniran, sama pa pada v isto napako ter govori vedno o projektu Zbilje. Sploh pa je treba razločati med koncesijoniranimi in nekoncesijoniranimi projekti. Tudi ni Pavšlar nikdar trdil, da ima za Zbilje koncesijo in to je vedela tudi nasprotna stranka. Ali bi bili mlinarji podaljšali opcijo ali ne, je popolnoma postransko, glavno je, da je dežela prevzela mline, ko je opcija še obstajala in je deželni zbor to kupčijo pozneje odobrila. Pavšlar je predložil te pogodbe v originalu, deželni odbor jih je pregledal in ni našel na njih ničesar, proti čemur bi bil ugovarjal. Tudi je deželni zbor prevzel od opcijskih mlinarjev mline na ta način, da jim je segel prvi v roko Pavšlar, potem šele dr. Lampe. Glede Marije Burgerjeve omenja tožiteljev zastopnik: Glavna je Pavšlarja pritiskala glede plačila in zato je hotel Pavšlar prisiliti deželni odbor na izplačilo kupnine s tem, da si je pridržal mlin Burgerjeve, dokler dežela ne izpolni svoje obveznosti. Pavšlar je takrat upravičeno sumil, da deželni odbor ne postopa pravilno. Reklo se je namreč: Najprej bo šla Glavna, potem gre Pavšlar v konkurz in mi dobimo vodne sile zastoj. Pavšlar si je pridržal mlin Burgerjeve kot zastavo. Deželni odbor je dobro vedel, da more prevzeti mline samo z dovoljenjem Pavšlarja, kar izvira iz pravnega položaja in kar je edino pošteno. Kljub temu pa so zastopniki deželnega odbora pozneje prišli k Burgerjevi in za hrbotom Pavšlarja po dolgem prigravarjanju in ko so ji obljubili, da bodo vso škodo, ki bi jo morala trpeti vsled eventualne tožbe s strani Pavšlarja sklenila pogodbo z deželo šele 13. julija 1910. Pravdo je Pavšlar izgubil samo, ker v pogodbi ni bilo zemljišče natančno označeno.

Kar se tiče pogodbe z bivšim deželnim glavarjem, je to naznanil tožitelj še isti dan svoji ženi. Iz pisma, ki jih je pisal Pavšlar deželnemu odboru, povzema tožbeni odgovor samo one točke, ki govore navidezno za stališče deželnega odbora izpušča pa one dele iz katerih je spoznat, da je bil tožitelj prepričan, da je bila kupčija sklenjena. Tako se sklicuje Pavšlar že v pismu 3. julija 1910 na razgovor s takratnim deželnim glavarjem in dr. Lampetom ter pravi, da se je zavezal prepustiti deželi svoje projekte za 1.600.000 K pod dogovorjenimi pogoji.

Enako naglašava v drugih pismih. Javno je tudi, da se je Pavšlar pogosto oglašal v deželnem dvorcu, zlasti, ker ga je šilila Glavna posojilnica k plačilu. Če je Pavšlar govoril v svojih dopisih o »ponudbah« je to storil samo zato, ker se je hotel izogniti pristojbini dolžnosti, ki glasom odločbe upravnega sodišča stopi v veljavo že 8 dni po sklepu take pogodbe.

Deželni odbor je zahteval od oblasti potrjene načrte od Pavšlarja in Pavšlar jih je vpsal s pripombo, da se deželni odbor lahko prepriča, da je cena, ki jo ima zahtevati od dežele prikladna.

Račun stoji namreč sledeče:

Jama	1,600.000 K
Otoče	600.000 »
Zbilje	1,500.000 »
dalnovidni	1,400.000 »
kupnina i. dr.	2,000.000 »
nepredvidno	1,000.000 »

skupaj	8,100.000 K
Pride torej za 1 H P 630 K. A. E. G. Union je preračunala gradbene stroške	4,500.000 K
kupnina in nepredvidno	3,000.000 »
skupaj	7,500.000 K

Če primerjamo s tem stroške za Završnico z 800 H P in z daljnovidnostjo do Ljubljane, ki bo stal 2.000.000 kron, stane pri Završnici 1 H P 2500 K. Če bi se preračunali stroški pri Završnici na Pavšlarjeve projekte, bi reprezentirali ti vrednost 25 milijonov kron.

Za koncesijo Završnice je izdala dežela nad 340.000 K. Če se vpošteva že samo to, je bila Završnica 4 do 5 krat dražja, kakor Pavšlarjevi projekti. Svoj čas pa je preračunalo železniško ministrstvo vodne sile Pavšlarjevih projektov sledeče:

Jama	5926 HP
Otoče	2874 HP
Zbilje	7669 HP

skupaj . . . 16.469 HP

Pavšlar pa je pesimistično računalo samo na 13.000 H P. Če vzamemo to za podlago računov, moramo priznati, da je deželni odbor napravil izborni kupčijo, zlasti če vpoštevamo horendno vsoto za Završnico.

Pavšlar pa je bil v hudih stiskah in je drezal, kakor je naravno za plačilo, tudi kar se je bil izrazil glede drugih naprav na Savi je govoril čisto resnico.

Končno je prišel polom Glavne posojilnice. Deželni odbor je prav dobro poznal stanje Glavne posojilnice, ker mu je o tem poročal Jošt, ki je bil obenem zavezan tudi pri Zadrugi zvezi, kar dokazuje tozadnja pogodba.

Res se je obrnil Pavšlar tudi direktno na železniško ministrstvo, ker se je bila upravičeno raznesla govorica, da je stopila tudi dežela v zvezo z železniškim ministrstvom. Pozneje, ko je začel deželni odbor delati proti družbi Leykam - Josefthal, je prišlo na dan, da obstoja res taka zveza dežele z železniškim ministrstvom, kakšna pa je ta zveza, ni znano.

Pri poljedelskem ministrstvu se mu je zaupno povedalo, če prosil dežela za podporo, da bi dobila morda pol milijona, on kot zasebnik seveda ne bi bil dobil ničesar. Dežela pa ni prosila za podporo marveč je nerodno vprašala, če je to res.

Ko se je Pavšlarju očitalo, da je po krivem prisegel, je zahteval preiskavo pri deželnem sodišču, pri generalni prokuraturi in pri ministrstvu ter hotel dokazati, da je res, kar je trdil pred poroto.

Tudi obstoja sklep deželnega odbora storiti vse korake pri poljedelskem ministrstvu, da se prenese Pavšlarjevi projekti na deželo.

Glede »priglasnice« izjava zastopnik tožitelja, da mu deželni odbor ni hotel vrniti onih priglasnic, na katerih je bil Pavšlar sam nabral podpise, kar je priznanje, da jih hoče vporabiti v svojo korist.

Tudi je dr. Lampe pred nekako enim letom poslancu Turku povodom nekega pogovora o vodnih napravah Pavšlarja omenil: Mi smo že Pavšlarju zavezani.

Zastopnik dežele dr. Dermastija zanika vse te trditve in ugovarja pristnosti Pavšlarjevega pisma svoji ženi ter pravi: Leta 1911. koncem januarja ali začetkom februarja vstopil je tožitelj v vlak na postaji v Kranju in zadel na g. Mirko Perhava, deželnega poslanca iz Vipave. Temu je začel pripovedovati o svojih vodnih projektih in mu končno rekel: No, če mojih vodnih projektov dežela neče kupiti, jih bom pa drugam prodal, pa naj jih imajo tujci. Nato zaključil predsednik razpravo.

Po daljšem posvetovanju naznanil c. kr. deželnosodni svetnik gosp. Trauner ob 8. zvečer, da sodišče odklanja vse dokazne predloge in bo izdalo razsodbo pismeno.

Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu.

Višnjegorski mestni stražnik — obsojen zaradi tatvine in goljufije. Glavni agitator klerikalne stranke pri zadnji deželnozborni volitvi v Višnji gori in desna roka katoliškega županstva višnjegorskega, mestni stražnik Franc Pajk je stal 21. t. m. pred kazenskim sodiščem v Novem mestu. Franc Pajk je bil sicer že 12krat kaznovan, večinoma zaradi tatvine in goljufije, a županstva v Višnji gori ni to zavrnilo, da ga je vzel v službo. — Dne 15. decembra je bil v Višnji gori semenj. Med kmeti iz dobropoljske okolice, ki so prišli na semenj, je bil tudi Janez Grabljevec iz Kompoli. Ko je svoje vole prodal, je šel v gostilno k Pagatelju pogledat, če bi se dobilo kak gorkega za želedec. V listnici je imel 900 K. V gostilni je bil tudi mestni stražnik Franc Pajk, ki je prisel od Grabljevecu in začel z njim živahen pogovor o zadnjih deželnozbornih volitvah. Pajk se je hvale, da je on sam za katoliško stranko pridobil 130 glasov. Grabljevec, ki je sam klerikalec, je

vsled tega dobil veliko zaupanje v Pajka, ki se mu je predstavil kot čevljarski mojster in občinski stražnik in se je dal zvabiti na Pajkov dom. Pajkova žena jima je skuhalo čaja, na kar je Grabljevec naročil liter vina. Med razgovorom je naneslo tako, da je kmet vzel listino iz žepa in da mu je ves denar padel na tla. Ko je pobral denar je videl, da mu manjka bankovcev za 100 kron. Začel je iskati in tarnati, a denarja ni bilo. Pajk mu je svetoval, naj gre hitro na kolodvor in naj telegrafira za tistim človekom, ki je kupil njegove vole, češ, kupec se je zmotil in je namesto 900 kron odštel samo 800 kron. Kmet se je obotavljal, češ, da mu je kupec prav našel in da je mogel stotak izgubiti le v Pajkovi hiši, a vse ni nič pomagalo. Končno se je kmet odpravil domov brez izgubljenega stotaka, a ko je drugi dan stvar premislil, je šel k orožnikom v Vel. Lašče in jim vse povedal. »Čevljarski mojster in stražnik« Pajk je pa začel tiste dni dobro živeti. Peljal se je tudi v Ljubljano, kjer je napravil pol stotaka. A ko se je vrnil, ga je na postaji že čakala roka pravice. Dobili so pri njem še 56 K 63 v. Pri sodni razpravi se je Pajk izgovarjal, da je našel stotak pod mizo, dočim se v trenutku, ko so ga prijeli, trdil, da ga je našel na pragu. Vse okolnosti kažejo, da je Pajk v vino, ki ga je kmet pri njem pil, vliel nekaj omamljivega.

Razne stvari.

• Angleški podmorski čoln A. VII., ki se je pri zadnji vaji potopil, je izgubljen. Čoln je iskalo 16 ladij z vsemi rešilnimi pripravami, pa ga niso mogli dobiti.

• Rubež aeroplana ni dovoljena. Neki upnik je zarubil honvedskemu poročniku Antonu Lanyiju letalni stroj. Poročnik se je pritožil in najvišje sodišče ogrsko je odločilo, da se letalni stroj ne sme zarubiti.

• Ameriški tobačni trust na Nemškem. »Berliner Tageblatt« poroča, da so izvršili pri 22 tovarnah in prodajalnah hišne preiskave, ki so dognale, da so bile vse te tovarne v ozkem stiku z ameriškim tobačnim trustom.

• Ponesrečen vojaški aviatik. Na letalnem polju pri Monakovem je padel v višini 40 m iz letala vojaški aviatik Schweizer bržkotne vsled prehudega loka, ki ga je napravil z letalom. Schweizer je obležal na mestu mrtev, letalo je padlo na tla in se popolnoma razbilo.

• O skrivni poroki danskega princa Aage še sedaj ne vedo, ali se je izvršila poroka z vednostjo in z dovoljenjem kralja in ali bo dobila žena naslov princezine. Mladi par se bo nastanil za nekaj časa na nekem posestvu princevega očeta in sicer v bližini Kodanja, nato pa bo odpotoval v Maroko.

• Konferenca za varstvo življenja na morju v Londonu je imela včeraj zaključno sejo. Predsednik lord Morsey je naznanil, da je podpisala večina držav konvencijo, ki obsega 74 odstavkov. Vsebina konvencije se razglasi javno še le 15. februarja, to pa zato, da imajo zastopniki onih držav, ki konvencije niso podpisali, čas razložiti besedilo konvencije svojim vladam.

• Po stavki v Južni Afriki. Stavka v Južni Afriki je končana, boljše rečeno, sirta. V torek se je otvoril prvi po otvoritvi stavke zopet reden železniški promet. Več delavskih vodij so izpustili proti poročstvu iz zaporov. Razburjenje vedno bolj ponehava in delavci se vračajo v vedno večjem številu zopet na delo. Škoda, ki jo je povzročila stavka, je obojestransko zelo velika.

• Stavka na eksportni akademiji na Dunaju. Včeraj so bili poklicani zastopniki stavkajočih eksportnih akademikov h konferenci z državnimi poslanci vseh strank. Obenem je bila deputacija stavkajočih pri vodji eksportne akademije, vladnem svetniku Schmidu. Poroča se, da namerava trgovsko ministrstvo semester zaključiti, če bo trajala stavka delj kot osem dni.

• Zakasnelo vpoklicanje k vojakom. Bivši trgovec Lad. Gros v Velikem Varadinu bi bil moral biti poklican k vojakom že pred več leti. Vojaški uradi pa so ga prezrli in poklicali k vojakom še le letos, ko je mož že oženjen in ima pet otrok. Njegova soproga je naredila v svrhu oprostitve moža prošnjo na cesarja. Uspeh te prošnje je bil, v kolikor je znano, ta, da je cesar moža oprostil in daroval rodbini iz lastnega premoženja 3000 kron, ki se izplačajo v treh obrokih.

• Zrtev skopuha, večkratnega milijonarja. Večkratni milijonar Pupiše v Moskvi je zakrivil s svojim skopuštvo, če štiri samomore svojih najbližnjih sorodnikov. Njegov najstarejši sin, ki je bil sodnik v Moskvi, je izvršil samomor pred šestimi leti, njemu je sledila starejša sestra,

kateri je odtegnil skopuh vsako podporo in zahteval od nje, da bi se preživela s prostitucijo. Letos o Novem letu se je zastrupil njegov mlajši sin, katerega je potisnil oče v bedo, ker je poročil neko revno dekle. Kmalu po smrti mlajšega sina pa se je zastrupila še skopuhova žena.

• Navikana pustolovka in razpečevalka ponarejenega denarja. V nekem hotelu na Dunaju so aretirali elegantno damo, ki se je izdajala za Olgo Krammer. Aretiranka je na sumu, da je nevarna tatnica, ki se zna vtihotapati v boljše kroge, kjer si pridobi zaupanje in porabi to zaupanje, da krade in izdaja ponarejene bankovce. Preiskava je dognala, da je ta Krammer identična z nevarno pustolovko in tatnico Elizabeto Hanuš iz Budimpešte, ki je bila že večkrat kaznovana zaradi tatvine in goljufije. Aretiranka se je izdajala v Budimpešti, na Dunaju in tudi v drugih večjih mestih za grofico Vilmo Festetics, kjer je pod tem imenom okradla in ogoljufala več bogatih kava rjev.

• Spopadi med policijo in delavstvom na pokopališču. Pri pogrebu nekega delavca v Petrogradu so ustavili policiji spreved in prepovedali delavcem, da bi nesli vence z rdečimi trakovi na pokopališče. Šele ko je policija nekaj trakov zaplenila, ostale pa so položili delavci na krsto, je smel iti spreved na pokopališče. Ko so zapeli nato delavci ob robu groba revolucionarno žalostinko, je naskočila policija pogrebe in jih razgnala. Toda ti so se vrnili. Ob grobu je hotel govoriti nato socialistični poslanec. Toda policija ga je aretirala in ga odpeljala med silnim vriščem in hrupom spremljajočih delavcev na magistrat, kjer se je poslanec legitimiral, nakar so ga izpustili.

• Odpušljan milijonar. Veliko pozornost vzbujajo v Varšavi zagonetna aretacija veleposelnika in večkratnega milijonarja viteza pl. Klemensovskega. Pred hotelom, v katerem je stanoval Klemensovski s svojo ženo, se je ustavil prednočnem avtomobil. Iz njega je izstopilo več civilnih oseb in policijskih agentov. Aretirali so Klemensovskega in ga odpeljali, ne da bi povedali kam. Klemensovski je imel pri sebi za 200.000 rubljev vrednostnih papirjev in za 20.000 rubljev denarja. Sumijo, da so odpeljali Klemensovskega na zahtevo sorodnikov v nek sanatorij, ker se boje, da ne bi mož zapustil svojega milijonskega premoženja svoji ženi, ki je služila prej pri njem kot gospodinja in svojima dvema nezakonskima otrokoma.

• Policijska korupcija na Nemškem. V Kelmorajnu na Nemškem se je zdaj vršil proces, ki je pokazal naravnost gorostasno korupcijo pri državni policiji. Obtožen je bil pač neki žurnalista, a dasi je bil obsojen, ker je policijske uradnike imenoval podkupljene lopove in gaunerje, je njegova moralna zmaga vendar popolna. Pokazalo se je namreč, da so policijski komisariji in nadzorniki sprejemali darila v naravnih in v denarju in da so svoje službeno poslovanje urejali po prejetih darilih. Toženi žurnalista Sollmann je za svoje obdolžitve doprinesel dokaz resnice. Dolga je vrsta prič, ki je izpovedala, da so ljudje pošiljali policijskim uradnikom na dom draga vina in razne delikatese ter tudi denar, da so dosegli pri policiji kar je bila njih prava ali se ubranili krivic. Najbolj so policijski uradniki sleparili z licencomi. Kdor ni policije podkupil, ni dobil licence, ne koncesije. Neka gostilničarka je kot priča izpovedala, da je za vsakokratno licenco poslala ženi pristojnega policijskega komisarija 100 mark in je rekla: »Tem zlodjem ne sme človek ponuditi 20 mark, manj ne vzamejo kakor 100 mark. Koncesije so se dobivale samo za denar in so veljale 300, 500 ali 1000 in celo 1500 mark. Trije policijski inšpektorji so bili splošno imenovani »sveti trije kralji«, ker so se vedno skupno kar najbogateje gostili po krčmah in zalivali s šampanjcem, pa seveda nikoli nič plačali. Ogorje gostilničarju, ki bi jih terjal. Mnogi izmed zaslišanih redarjev niso hoteli nič izpovedati, kar seveda kaže, da imajo slabo vest. Pa še druge lepe stvari so prišle na dan. Tako se je izkazalo, da policijski uradniki in agentje sploh niso izpolnjevali svoje dolžnosti, če jim interesirane stranke niso dale denarja »za stroške«. Če se je na pr. zgodila kak manjša tatvina, se policija zanj še zmenila ni. Lovila je tatove le, če so ji okradenci ta trud posebe plačali. Prezident sodišča je enega kot pričo zaslišane policijskega funkcionarja vprašal: A če so bili okradeni ljudje revni in niso mogli policiji nič plačati — kaj se je potem zgodilo? Nič, je odgovoril priča, brez denarja ne stori policija nič. — Samo kadar se je šlo za politične stvari, tedaj je bila vsa policija na nogah in za takto opravila je bilo tudi vedno dosti denarja iz tatnih fondov na razpolaganje. Celo

oficijska »Kölnische Zeitung« se škandalizira nad tem početjem in pravi: Za politično preganjanje je policija vse storila, druge dolžnosti pa je za denar; če je bila kak uboga ženska okradena za vse prihranke svojega življenja, se policija ni zanj zmenila, a če je na katerem shodu kak govornik izustil neprevidno besedo, mu je bila koj za petami. Toženi žurnalista je bil obsojen zaradi psov, ki jih je rabil, na 500 mark, a vlada je koj odredila disciplinarno preiskavo proti vsem tistim policijskim uradnikom, ki so se dali podkupiti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor. — Pokojninsko zavarovanje za privatne nastavnice. — Davčni zakon in su bena pragmatika.

Dunaj, 22. januarja. Zbornica je razpravljala danes o reformi pokojninskega zavarovanja za privatne nastavnice. Po referatu poslanca Lichte je priporočal v imenu vlade notranji minister Heinold soglasno odobritev predloge. Po kratki debati in ko so manjšinski predlagatelji preklicali svoje predloge je bila predloga sprejeta. Pričela se je debata o službeni pragmatiki državnih učiteljev. Če ne bo danes cel dnevi red izčrpan, se bo vršila jutri še kratka seja.

Dunaj, 22. januarja. Ministrski predsednik grof Stürgkh bo predložil novi davčni zakon in službeno pragmatiko v nedeljo cesarju v sankcijo. V torek izideta zakona v »Wiener Zeitung«.

Idrijsko državno učiteljstvo in službena pragmatika. — Resolucija glede ostalega učiteljstva.

Dunaj, 22. januarja. Vztrajni intervenciji poslanca dr. Ravniharja se je posrečilo zasigurati, da bo idrijsko državno učiteljstvo deležno nove službene pragmatike. Po posredovanju dr. Ravniharja bo izrecno sprejeto v referat, da spada »učiteljstvo idrijskih državnih šol v kategorijo C, tako da bo deležno prejemkov XI, X. in IX. činovnega razreda. Poleg tega je podal dr. Ravnihar k službeni pragmatiki resolucijo, ki naj bo v prid onemu učiteljstvu, katero je prevzela država. Resolucija zahteva, da naj se državni učitelji štejejo ona leta, ki so jih prebili na kaki privatni ljudski šoli s pravico javnosti, tako glede odmere starostnih doklad, kakor tudi glede pokojnine. Poslanec dr. Ravnihar je skrbel, da bo referent to resolucijo izrecno priporočal.

Pogajanja z obstrukcionisti.

Dunaj, 22. januarja. Danes dopoldne so imeli večinske stranke konferenco s češkimi agrarci, da bi se našla pota, da bi agrarci odnehali od obstrukcije. Večinske stranke so predlagale, naj bi se proračunski provizorji sprejeli samo za 3 mesece in da bi se iz proračuna črtale vse večje postavke. Češki agrarci so na to izjavili, da ne odnehajo od obstrukcije, ako se jim ne dajo razne politične koncesije. Glavni njih pogoj pa je, da se takoj odpravi upravna komisija na Češkem.

Češko nemška sprava.

Dunaj, 22. januarja. V petek se prično pri ministrskem predsedniku Stürgkhu zopet češko - nemška pravna pogajanja. Ministrski predsednik bo predložil češkimi in nemškimi poslancem predlogo glede ureditve jezikovnih razmer pri državnih in avtonomnih uradih ter ureditev deželnega volilnega reda in deželnega reda. Ta predpogajanja je smatrati samo za uvedbo nove serije pravnih pogajanj in naj trajajo le malo časa. Potem nastopi kratka pavza v pogajanjih, da bodo imele stranke čas, posvetovati se o načelih in predlogih vlade.

Komisija na Češkem.

Praga, 22. januarja. Deželna upravna komisija na Češkem je ravno končala s sestavo proračuna za leto 1914. Proračun ne izkazuje deficita.

Bosna.

Sarajevo, 22. januarja. Poslanec dr. Jankiewicz je odložil svoj mandat ter motivira svoj odstop s tem, da je bil hrvaški saborski klub nekonsekventen v agrarnem vprašanju, vsled česar mora priti do spora med muzlimani in Hrvati. Kot drugi vzrok navaja, da je vlada sporazumno s saborsko večino izjavila, da je pripravljena predložiti zakon, po katerem je izvrševanje političnih pravic odvisno od deželanstva. Jankiewicz odobrava to stališče, ker pa je rojen Poljak, izvaja že sedaj konsekvence in se odpove svojem mandatu.

Odstop predsednika ruske dume.

Petrograd, 22. januarja. Predsednik gosudarstvene dume Rod-

zijanko je radi nesoglasij s svojo stranko (oktobristovsko) odstopil.

Šola na Francoskem.

Pariz, 22. januarja. Poslanska zbornica je sprejela z 424 glasovi proti 131 glasovom celotni zakonski načrt glede obiskovanja šol in varstva laičke šole.

General Picquart.

Pariz, 22. januarja. V senatu se je vršila debata o predlogu ministrskega predsednika Doumergueja, ki je zahteval, da naj se vrši pogreb generala Picquarta, znanega iz časa Dreyusove afere, na državne stroške. Kredit je bil sprejet z 221 glasovi proti 30 glasovom.

Pariz, 22. januarja. Rodbina umrlega generala Picquarta je odklonila pogreb na državne stroške, češ, da bi bilo to proti volji rajnega.

Kriza na Angleškem.

London, 22. januarja. Nasprotstva med večino kabineta in mornariškim ministrom Churchillom so nastala vsled tega, ker je admiraliteta letos močno prekoračila proračun vsled pospešitve gradbe vojnih ladij ter zahtevala, da se ta primanjkljaj pokrije z naknadnim kreditom in ne prenese na proračun leta 1914/15. V celem je admiraliteta prekoračila proračun za več kakor 100 milijonov kron.

Znižanje obrestne mere — drugodi.

Berolin, 22. januarja. Nemška državna banka je znižala diskont od 5 na 4 1/2 %.

London, 22. januarja. Angleška banka je znižala obrestno mero od 4 1/2 % na 4 %.

Dogodki na Balkanu.

Pred novo vojno na Balkanu.

Carigrad, 22. januarja. Veliki vezir je sprejel včeraj diplomate velešil ter se z njimi posvetoval o vprašanju Egejskih otokov. Veliki vezir je izjavil, da Turčija nikakor ne more sprejeti predlogov velesil glede Egejskih otokov in rešitve, kakor jo nameravajo velesile, ker ne more pristustiti, da bi prišli vsi važnejši Egejski otoki pod grško oblast. Turčija bo šla do skrajnosti, da dobi te otoke zopet v svojo oblast.

Atene, 22. januarja. Med Turčijo in Italijo se vrše pogajanja, da bi Turčija odstopila Italiji otok Stamballo, Italija pa naj bi prepustila Turčiji štiri torpedovke in tri male križarke.

Atene, 22. januarja. Listi poročajo, da je dobila turška vojna mornarica povelje, da naj se nemudoma pripravi, da zapusti Dardanele. V Smirni se zbira močni turški oddelki. Sodi se, da se pripravljajo na napad na otoka Kios in Mitlene.

Dunaj, 22. januarja. Dunajski merodajni krogi presojajo grško-turški spor precej pesimistično. Baj je Enver paša sporazumno z mladoturki pripravil vse za vojno z Grško.

Vesti o bolgarsko - turški tajni pogodbi, da se je namreč Bolgarska zavezala, pustiti turškim četam v slučaju vojne prost prehod skozi Bolgarsko, se potrjujejo. Dejstvo je tudi, da obstoja med mladoturškim komitejem in bolgarskimi revolucionarnimi organizacijami načrt za skupno četaško akcijo v srbski in grški Makedoniji.

Rezultat preiskave vojnega sodišča v Valoni, o katerem se varuje stroga tajnost, je dokazal, da je bil albanski puč organiziran direktno od Enver paše z namenom, velik del grške armade vezati v Epiru. Esad paša je stalno v najožji zvezi z Enver pašo in mladoturškimi krogi.

Albanija.

Rim, 22. januarja. Iz Berlina poročajo, da se nemška vlada obotavlja, pridružiti se pogodbam glede albanskega posojila. Pravi pa se, da so se velesile kljub temu zedinile glede bistva in načina posojila ter glede prvega obroka 20 milijonov. — Gre samo še za garancijo in za obrestno mero ter amortizacijo posojila.

Atene, 22. januarja. Italijanska poročila, da so grške čete izpraznile Korico in Kolonijo, ne odgovarja resnici.

Petrograd, 22. januarja. Med državami tripartente se vrše sedaj pogajanja, da bi odposlale vse velesile vojne ladje v albanske vode. — Francoska se protivi temu ter opozarja na velike stroške take demonstracije in na možnost nadaljnjih zapletljajev.

Draž, 22. januarja. V mestu se pripravljajo z vso naglico na prihod princa Wieda. Glavne ceste tlakujejo ter polagajo cevi za razsvetljavo. V albanskih krogih zatrjujejo, da pride novi knez dne 25. januarja v Brindisi, kjer ostane tako dolgo, da se ugodno reši vprašanje 75milijonskega posojila.

Italija ne izroči otokov.

Rim, 22. januarja. »Tribuna« piše, da Italija ne bo izročila otokov Turčiji, dokler ne bo dobila odškodnine, ker Turčija ni pravočasno izpolnila pogojev lauzanskega mira.

C. Kr.
kmetijsko družbo
kranjsko v Ljubljani
(ustanovljena leta 1767)

je najstarejši kmetijski zastop v Avstriji, ki
nudi svojim udom največje ugodnosti, ne da
bi udje imeli kakšne druge denarne obve-
znosti, kakor da plačajo na leto 4 K udnine.
Udje prejema družbeno glasilo „Kmetovalca“ zastop.

„Kmetovalca“
s priloga
„Konjarnice“
in
„Poročnice“
(XXXI. letnik)

je najstarejši, najobsebnostni in bogato s podobami
opremljen kmetijski list v slovenskem jeziku, ki ne
sme manjkati v nobeni slovenski kmetijski hiši, kjer
jim je kaj mar za gospodarski napredek. Izhaja v
obsegu dveh pol po dvakrat na mesec. Mnočnina je
4 K na leto. Za ude kranjske kmetijske družbe zastop.
Posamezne številke zastop na ogled. 4744

Gospo-
darske
potreb-
ščine,

kakor sadno drevje, semena, umetna gno-
jila, močna krmila itd., dobivajo udje c. kr.
kmetijske družbe v najboljši kakovosti, z
zajamčeno vsebino po najnižjih cenah ter je
vsaka prevara izključena.

Telefon števil. 16.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Telefon števil. 16. 129

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

**Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbno-
tehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom
za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v
Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. —
Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.**

Pozor! Pozor!

Jak. Wermuth z Dunaja je
tukaj in kupuje odloženo moško
obleko, vojaške uniforme, železničarske
plašče, sedla in pritlikline, pramice
(borte) in plačuje najvišje cene.
Dopisi poste restante. 306

2 lokala

skupno ali vsak posebej se takoj od-
dasta v najem na Mestnem trgu 11.

Poizve se v gostilni Pod
skalco, tam. 307

Dobro vpeljana

pekarija

v Sevnici na Štajerskem z novo
hišo in vso pripravo se zaradi prese-
litve pod ugodnimi pogoji proda.

Natančnejša pojasnila daje Davorin
Francič, Ljubljana, Gosposka ulica št. 4.

Krepkega dečka

iz poštene hiše s primerno šolsko iz-
obrazbo ter pridne

trgovske pomočnice

sprejme tverda Jos. Errath v Mo-
kronogu (Dolenjsko). 196

Mazilo za las.

Varstvena znamka **NETOPIR**
napravi g. Ana Križaj v Sp.
Šiški pri Ljubljani. Dobit se v Ko-
lodvorski ul. št. 200 ali v trafiki
pri cerkvi. V treh tednih zrastejo naj-
lepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3 K
Pošilja se tudi po pošti. Izborno
sredstvo za rast las.
Za gotovost se jamči.
Sprejela na razpolago.

Kavarna J. Zalaznik

priporoča vsem ljubljancem in gostom z dežele
najboljši zajtrk
kakor priznalo dobro
belo kavo, čokolado, kakao, čaj,
fine likerje in najfinejše pecivo.

V sredini zelo prometnega industrijskega trga se odda

trgovski lokal

Istotam se tudi manjši lokal za
drugo obrt. 237

P nudi na upravn. »Slov.
Naroda« pod šifro „51/237“.

Gostilna

kjer ostajajo tuji, v sredini mesta
Maribora

se takoj proda. 270

Denarja je treba 20.000 K.

Samo resnim kupcem samim daje
pojasnila g. Scherfler v Mariboru!

Cela in delna umetna

zobovja kupuje

Fr. Kollisch. Plačujem po vrednosti do
1 K za zob. Samo v petek, 23. januarja
od 9.—5. ure v Ljubljani, hotel pri
Maliču, nasproti pošte, 1. nadstropje
soba št. 1. 293

»vrst

vajenec

so sprejme s prosto hrano in stan-
ovanjem v trgovini z mešanim
blagom. 299

Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«.

Posojila

dobe pravne osebe in
tverde takoj in di-
skretno. Priložiti je
10 vin. znamko. Do-
sedaj se je izplačalo
osebam vseh stanov že nad 800.000 K.
Prošnje pisмено pod: 311

Reelna in hitra pomoč S. & Co., Kranj, pošto ležeže

Naznanilo. Podpisani sem prevzel dobavo kruha (komisa) za domobransko vojaštvo v Ljubljani ter naznanjam slavnemu občinstvu, da se ta tečni, na francoski način na kvas izdelani kruh razprodaja tudi na drobno v mojih prodajalnah. Opozarjam obenem slavno občinstvo zlasti pa gg. gostilničarje in kavarnarje, da je pri meni dobiti vsak dan izvzemši nedelje in praznike ob 6. uri zvečer zadnje sveže pecivo.

Jean Schrey.

4703

Sifilitiki!

»Vojasnilno brošuro o hitrem in temeljitim ozdravljenju
brez motenja poklica, brez ponovitve, brez živga
srebra in drugih strupov, brez vbrizgavanja, brez škod-
ljivih postranskih učinkov razpošilja za 20 h za
poštino v zaprti kuverti brez kakšnega natiska dr. med.

H. Seemann, Sommerfeld 83 (Lausitz)

Prodaja. Javna dražba

raznovrstnih čevljev, usnja in raznih čevljarških potrebščin
se vrši od 26. januarja 1913 naprej — vsakokrat pričetek
ob 9. uri dopoldne

v Kranju na glavnem trgu hiš. števil. 186
(zapuščina Janko Pollak). 316

Soba brez pohištva

s posebnim vhom, čimbolj osojna,
se išče za 1. februar.

Ponudbe pod „Zračna soba 295“
na upravn. »Slov. Naroda«. 295

KUC

zdravniško priporočeno kraljevo vino
daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po pošt-
nem povzetju K 450 — Edina zaloga:

Br. Novaković,
veletrgovina vina, Vermoutha, Marsale,
Malage, Konjaka, žganja itd.

LJUBLJANA.

Predzadnji teden!

Loterija za reševanje otrok

v korist društva za varstvo in reševanje otrok

6075 dobitkov v skupni vrednosti **80.000 kron**

Glavni dobitek **30.000 kron** vrednosti.

Prvi trije glavni dobitki se po odbitku dobitvene pristojbine na željo izplačajo tudi

v gotovini.

Zrebanje nepreklicno 7. februarja 1914.

Srečke po 1 krono
se dobivajo po vseh menjalnicah, trafikah, loterijskih nabiralnicah in pa pri loterijski
upravi, Dunaj, I., An der Hölben št. 1.

Slovenska mizararska obrt, zaloga pohištva in lesna trgovina v
Belgradu (Srbijska) išče 10 dobrih, pridnih

mizararskih pomočnikov

kateri so popolnoma zmožni v svojem poklicu, namreč od priprostih do naj-
finejših izdelkov pohištva. Sprejmejo se pa le trezni, kateri v resnici mislijo
kaj prihraniti in pa na boljšo bodočnost. Plača po zaslužku, ali pa po dogo-
govoru. Dotičnim, kateri bodo sprejeti, se vožni stroški do Belgrada povrnejo.

Vsak ponudnik pa mora v svoji ponudbi navesti natančen naslov mojstra
pri katerem se je izučil in pa mojstra, pri katerem je nazadnje delal, ter obe-
nem priložiti priporočilno pismo od kake vplivne osebe. Za odgovor je prilo-
žiti znamke za 50 vinarjev. Tozadevne ponudbe je poslati na naslov:

Janko Modic, Obiličev venec št. 3, Belgrad.

Bliža se stavbna sezona!

Usojam se vljudno naznaniti, da sem opremil z najboljšimi pri-
pomoki svojo

tesarsko obrt

da jo moram priporočati kot najsolidnejšo in najcenejšo tverdko ne
gl. de na množino vsakovrstnega dela tesarskega obrata.

Priporoča se

**Fran Martinec, mestni tesarski mojster,
Ljubljana, Prule števil. 8.**

273

Ženini in neveste!

Poročno prstano in primeren poročno darilo na primer srebrno in China srebrno namizno
oročje v lepih kasetah kupite najbolje in najceneje pri tverdku

F. ČUDEN

LJUBLJANA

samo Prešernova ulica 1

Cenik s katalogom 1914 poštino pristo.

254

